

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA, PESCA
I I MEDI NATURAL
B SECRETARIA GENERAL

Document: Memòria
Expedient: EN2023
Emissor (DIR3): A04027054

Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu del Projecte de l'Ordre per la qual es modifica l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 60.1, estableix que l'òrgan que tramita el procediment d'elaboració dels projectes de disposició reglamentària ha d'elaborar una memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, com a document dinàmic, que s'ha d'anar actualitzant amb la incorporació dels aspectes rellevants resultants de les diferents fases de la tramitació, des de l'acord d'inici fins la finalització del procediment d'elaboració normativa.

L'apartat segon de l'article 60 estableix el contingut de la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, que ha d'incorporar l'anàlisi dels següents extrems:

1. Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de la regulació i del rang normatiu i adequació de la regulació als objectius i finalitats de la norma

1.1 Justificació de l'oportunitat i la finalitat de la regulació.

La norma té per objecte modificar l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

L'ordre que es pretén modificar ve motivada pels antecedents següents:

El 7 de juliol de 2023 els dos cellers inscrits a Vi de la terra de Formentera varen

sol·licitar, a la direcció general, la inclusió de la varietat de raïm syrah com a varietat autoritzada per a la vinificació de vins amb IGP Formentera. La inclusió de la varietat syrah com a varietat de raïm negra apta per la vinificació de la IGP Formentera es justifica principalment per la necessitat d'incorporar varietats que resisteixin bé les condicions climatològiques de Formentera (alt nombre d'hores de sol, estius de temperatura i humitat elevada i sequera) alhora que s'adaptin correctament a l'elaboració de vins de qualitat de la zona delimitada. La varietat syrah compleix els dos requisits.

La inclusió de la varietat syrah com a varietat de vinificació autoritzada en els vins amb IGP Formentera és correspon amb una modificació normal definida a l'article 105 del Reglament 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea la organització comuna de mercats dels productes agraris pel qual es deroguen els Reglaments (CEE) 922/72, (CEE) 234/79, (CE) 1037/2001 i (CE) 1234/2007. Aquesta modificació no afecta al document únic, implica només una modificació del plec de condicions.

Amb la finalitat de donar publicitat a la modificació normal, s'incorpora el plec de condicions modificat amb control de canvis i el document únic consultable a l'enllaç següent:

https://www.caib.es/sites/qualitatagroalimentaria/ca/vi_de_la_terra_formentera-690/

1.2 Adequació de les mesures proposades als fins perseguits.

a) Sobre l'objecte i l'àmbit d'aplicació

L'objecte de la modificació de l'Ordre és la inclusió de la varietat syrah en la IGP. La modificació s'ha justificat tècnicament i es considera adient per a obtenir un producte d'elevada qualitat.

L'àmbit d'aplicació són els viticultors de Formentera així com els cellers inscrits a Vi de la Terra de Formentera que vulguin vinificar amb la varietat syrah.

b) Sobre la modificació del Plec de condicions de IGP Formentera

El plec de condicions de la IGP Formentera es va publicar al BOIB mitjançant l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera; per la qual cosa, aquesta modificació implica modificar l'Ordre citada.

Atès que la sol·licitud de modificació normal del plec de condicions prové dels mateixos operadors que varen presentar la sol·licitud de registre del nom al qual es refereix el plec de condicions i que són el 100% dels operadors de Vi de la terra de Formentera, per tant, no és necessari dur a terme el procediment nacional d'oposició.

c) Resultats esperats

Amb l'aprovació de la modificació d'aquest ordre es persegueix incloure una varietat que s'adapta a les condicions climatològiques de Formentera a la vegada que millora la qualitat del vi de la Terra.

La norma s'ha tramitat d'acord amb la normativa vigent i s'adequa als fins perseguits.

2. Contingut: marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga, adequació a l'ordre de distribució de competències i relació amb l'ordenament estatal i europeu

2.1 Marc normatiu

A) A l'àmbit europeu

- Reglament (UE) 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual es crea la organització comuna de mercats dels productes agraris pel qual es deroguen els Reglaments (CEE) 922/72, (CEE) 234/79, (CE) 1037/2001 i (CE) 1234/2007.
- Reglament delegat (UE) 2019/33 de la Comissió, de 17 d'octubre de 2018, pel qual es completa el Reglament (UE) 1308/2013.
- Reglament d'Execució (UE) 2019/34 de la Comissió, de 17 d'octubre de 2018, pel qual s'estableixen disposicions d'aplicació del Reglament (UE) 1308/2013 del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a les sol·licituds de protecció de les denominacions d'origen, les indicacions geogràfiques i els termes tradicionals en el sector vitivinícola, al procediment d'oposició, a les modificacions del plec de condicions, al registre de noms protegits, a la cancellació de la protecció i a l'ús de símbols, i del Reglament (UE) 1306/2013 del Parlament Europeu i del Consell pel que fa a un sistema adequat de controls.
- Reglament (CE) 491/2009 del Consell, de 25 de maig de 2009, que suposà una modificació important del Reglament (CE) 1234/2007 del Consell, de 22 d'octubre de 2007, ja que incorporà a l'organització comú de mercats única el sector vitivinícola en la seva totalitat, procés que ja s'havia iniciat amb el Reglament (CE) 479/2008 del Consell, de 29 de abril de 2008.

B) A l'àmbit estatal

- Reial decret 1335/2011, de 3 d'octubre, pel qual es regula el procediment per a la tramitació de les sol·licituds d'inscripció de les denominacions d'origen

protegides i de les indicacions geogràfiques protegides en el registre comunitari i l'oposició a aquestes.

C) A l'àmbit autonòmic

- Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, que aprova l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- Llei 1/1999, de 17 de març, de l'estatut dels productors i industrials agroalimentaris de les Illes Balears.
- Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca, d'Eivissa i Formentera en matèria d'agricultura, ramaderia, pesca i artesanía
- Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears.
- Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 94 de 10 de juliol de 2023); modificat pel Decret 16/2023, de 20 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears (BOIB núm. 102 de 20 de juliol de 2023); i pel Decret 17/2023, de 23 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears (BOIB núm. 117 de 24 d'agost de 2023).
- Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

2.2 Taula de disposicions afectades

L'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

2.3 Taula de vigències de disposicions anteriors

No és d'aplicació.

3. Anàlisi dels impactes següents:

3.1 Impacte econòmic, que ha d'avaluar les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat

Aquesta modificació de l'ordre pretén modificar un aspecte del Plec de condicions regulat a l'Annex I de l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

La modificació que es pretén dur a terme és incloure la varietat syrah com a varietat de raïm negre apta per a la vinificació de Vi de la Terra Formentera.

L'apartat 6 de l'Annex de l'Ordre esmentada estableix:

Les varietats de vinya utilitzades per a l'elaboració del vi amb indicació geogràfica protegida "Formentera" procedeixen exclusivament de les varietats següents de l'espècie *Vitis vinifera*:

- Raïm negre: monestrell, fogoneu, ull de llebre, cabernet sauvignon i merlot.
- Raïm blanc: malvasia aromàtica, premsal, chardonnay, viognier, garnatxa blanca i moscatell de gra menut.

Amb la proposta de modificació, l'apartat 6 es redacta tal com segueix:

Les varietats de vinya utilitzades per a l'elaboració del vi amb indicació geogràfica protegida "Formentera" procedeixen exclusivament de les varietats següents de l'espècie *Vitis vinifera*:

- Raïm negre: monestrell, fogoneu, ull de llebre, cabernet sauvignon, merlot i syrah.
- Raïm blanc: malvasia aromàtica, premsal, chardonnay, viognier, garnatxa blanca i moscatell de gra menut.

La incorporació de la varietat syrah en la IGP Formentera genera un impacte econòmic positiu als dos cellers de Formentera acollits a la IGP

Segons la memòria d'impacte econòmic signada per un tècnic competent (juliol 2023), les dades de l'impacte econòmic, derivats de la inclusió de la varietat syrah és el següent:

El total de plantes de syrah a Formentera és de 1.642 unitats, amb un rendiment estimat, en plena producció, de 2 kg. per cep. El rendiment màxim seria del 65%, obtenint un total de 2.135 litres. El preu de venda estimat final seria de 22 euros. Tal com es mostra en el quadre següent, l'impacte econòmic positiu pel celler seria de 20.083 euros.

Superfície (ha): 0,925
 Número de plantes: 1.642
 Rendiment (kg de raïm/planta): 2
 Producció total estimada (kg): 3.284
 Rendiment (%): 65
 Volum estimat (l): 2.135
 Volum per botella de vi (l): 0,75
 Número total de botelles: 1.601
 Preu (€)/botella: 22
 Preu (€)/botella sense IVA: 18,18
 Total ingressos (€): 29.106

Marge Brut (%): 69%
Marge Brut Total (€): 20.083

Pel que fa al cost econòmic que suposarà la modificació proposada una vegada tramitada a la Direcció General de Qualitat Agroalimentària i Producte Local, es pot afirmar que no es veurà incrementat, ja que no s'han de fer controls extres ni tampoc jornades formatives per a les inspectores que executen el control de la IGP. Implica només, canvis no substancials que s'incorporaran als procediments d'inspecció i sense cost apreciable.

3.2 Impacte pressupostari, amb referència a la incidència eventual de la norma en els ingressos i en les despeses del sector públic

La modificació proposada no implica despeses addicionals per part de l'administració competent que realitza les tasques de control i certificació del Vi de la Terra de Formentera que, d'acord amb l'article 3 de l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, és la Direcció General de Qualitat Agroalimentària i Producte Local.

No cal efectuar valoració econòmica de la modificació, ja que no afectarà a les tasques de control i certificació que actualment desenvolupa la Direcció General. És a dir, l'auditoria anual dels dos cellers serà exactament la mateixa que es ve desenvolupant des de la creació de la IGP.

És evident que la modificació proposada que modifica un aspecte puntual del Plec de condicions del Vi de la terra de Formentera, no crearà noves càrregues de treball a la Direcció General encarregada de les tasques de control i certificació del vi. Per tant, no hi ha cap nova despesa ni té cap repercussió en la despesa pressupostària.

3.3 Càrregues administratives que comporta la proposta

La modificació ha estat proposada pels dos únics cellers inscrits als censos de la IGP Formentera, que en el seu dia instaren a aquesta administració a la tramitació i posterior aprovació de la IGP Formentera. La modificació és normal segons que estableix l'article 105 del Reglament (UE) 1308/2013.

La modificació proposada afectarà exclusivament als operadors vitivinícoles de les IGP Formentera, que d'acord amb les dades del registre d'operadors inscrits actualment són 2, els mateixos que han sol·licitat la modificació.

L'aplicació de la modificació proposada no implica noves càrregues administratives, ja que no suposa nous controls ni certificacions, és a dir, simplement s'incorporarà aquesta modificació al procediment d'inspecció.

Les inspeccions anuals que dur a terme la Direcció General de Qualitat Agroalimentària i Producte Local seran exactament les mateixes i la certificació també. En conclusió, les càrregues anteriors i les posteriors a la modificació seran les mateixes.

No es creen noves càrregues administratives ni pel que fa als operadors que produeixen raïm ni pels elaboradors de vi acollits a la IGP Formentera ni tampoc, per part de l'administració competent que actualment realitza les tasques de control i certificació del producte.

4. Anàlisi i valoració resumida de les alegacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública, i dels informes emesos, i el seu reflex en el text de la proposta, si escau

En contestació al tràmit d'audiència i informació pública, es va rebre escrits indicant que no s'efectuaven alegacions ni suggeriments al respecte per part de la Conselleria de Salut, la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, i la Conselleria de Turisme, Cultura i Esports.

Així mateix, es va rebre escrit d'alegacions per part de la Conselleria de Famílies i Afers Socials, en què es proposaven dues correccions formals: la correcció formal quant a la inclusió en el preàmbul d'ambdues fórmules relatives a la consideració del dictamen del Consell Consultiu, s'ha inclòs en el text; i la correcció formal quant a la substitució del terme «normal» no s'ha estimat, atès que aquest terme consta literalment a l'article 105 del Reglament (UE) 1308/2013, de 17 de desembre.

Per altra part, en data 9 de novembre de 2023, es va emetre per la tècnica del Servei de Planificació i Avaluació de l'Institut Balear de la Dona, l'Informe d'avaluació d'impacte de gènere del projecte d'Ordre de referència, en què es fa constar que en la redacció de la normativa no s'ha detectat cap situació de desigualtat per qüestió de gènere i es considera neutre atès que la seva aplicació no produirà efectes diferenciadors sobre les dones i els homes i no incidirà en la possible situació de desigualtat atès que el tractament de la informació no està directament vinculat.

5. Referència al procediment d'elaboració normativa, amb la constància, si escau, de la tramitació urgent

5.1 Consulta pública prèvia

Al respecte, la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 55.1, estableix que amb caràcter previ a l'elaboració del projecte de reglament, se

substanciarà una consulta pública, d'acord amb la normativa bàsica estatal. A aquest efecte, el conseller competent per a l'inici del procediment ha d'ordenar la substanciació d'una consulta pública a través del lloc web, amb la finalitat que la ciutadania tenguí la possibilitat d'emetre la seva opinió durant un termini adequat a la naturalesa de la matèria i, en tot cas, no inferior a deu dies.

A l'apartat 2 de l'article 55 s'estableix que no serà necessària la consulta prèvia en els casos següents:

- a) En les normes pressupostàries.
- b) En les normes organitzatives.
- c) Quan concorrin raons greus d'interès públic que ho justifiquin.
- d) Quan les normes tinguin una escassa incidència econòmica, jurídica o social.
- e) Quan les normes no imposin obligacions rellevants als destinataris.
- f) Quan les normes recullin aspectes parcials d'una matèria.
- g) Quan el contingut de la regulació vengui substancialment determinat per una norma de rang superior o per acords vinculants adoptats, d'acord amb la legislació bàsica, per òrgans mixtes Estat-comunitat autònoma.
- h) En casos de tramitació urgent del procediment normatiu.

En qualsevol cas, els supòsits prevists en les lletres c), d) i e) constaran degudament justificats a l'expedient.

A l'article 56.2 s'estableix que la resolució d'inici del procediment pot estar precedida dels estudis, de les consultes i de la redacció dels esborranys que s'encarreguin per a garantir l'encert i la legalitat de la norma.

Així mateix, la Llei 39/2015, a l'article 133.1, primer incís, estableix que amb caràcter previ a l'elaboració del projecte de reglament, se substanciarà una consulta pública

Al respecte de l'anterior previsió, la Sentència 55/2018, de 24 de maig de 2018, del Tribunal Constitucional, declara que l'article 133 de la Llei 39/2015 és contrari a l'ordre constitucional de competències en els termes del fonament jurídic 7 b); i declara que l'article 133, excepte l'incís del seu apartat 1 «amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, se substanciarà una consulta pública» i el primer paràgraf del seu apartat 4, de la Llei 39/2015, són contraris a l'ordre constitucional de competències en els termes del fonament jurídic 7 c).

En el fonament jurídic 7 b), en relació a l'article 133 de la Llei 39/2015, es declara que és contrari a l'ordre constitucional de competències i que, en conseqüència, no és aplicable a la iniciativa legislativa de les comunitats autònomes.

En el fonament jurídic 7 c) s'estableix que l'article 133, en els seus apartats 1, primer incís («amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, se substanciarà una consulta pública») i 4, primer paràgraf, conté normes amb parell tenor que poden reputar-se bases del règim jurídic de les Administracions públiques (art.149.1.18 CE), aplicables en quant tals a l'elaboració de reglaments autonòmics. Les demés previsions de l'article 133 descendeixen a qüestions procedimentals de detall desbordant l'àmbit del bàsic; vulneren per això les competències estatutàries de les comunitats autònomes en relació amb l'elaboració de les seves pròpies disposicions administratives.

Procedeix, en conseqüència, declarar que l'article 133, excepte el primer incís del seu apartat 1 i el primer paràgraf del seu apartat 4, de la Llei 39/2015, és contrari a l'ordre constitucional de competències, resultant per això inaplicable a les comunitats autònomes.

Al respecte, en el present cas, s'ha prescindit de la consulta pública prèvia en aplicació de l'apartat f) de l'article 55.2 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, que estableix que no serà necessària la consulta prèvia quan les normes recullin aspectes parcials d'una matèria, com és el cas.

5.2 Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu

La Llei 1/2019, de 31 de gener, de Govern de les Illes Balears, a l'article 60.1, estableix que l'òrgan que tramita el procediment elaborarà una memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, com a document dinàmic, que s'anirà actualitzant amb la incorporació dels aspectes rellevants resultants de les diferents fases de la tramitació, des de l'acord d'inici fins a la finalització del procediment d'elaboració normativa.

En el segon apartat del mateix article s'estableix que la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu incorporarà els continguts següents:

- Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de regulació i del rang normatiu i adequació de la regulació als objectius i finalitats de la norma.
- Contingut: marc normatiu en què s'insereix la proposta, relació de disposicions vigents a les quals afecta o deroga, adequació a l'ordre de distribució de competències i relació amb l'ordenament estatal i europeu.
- Anàlisi dels impactes següents:
 - Impacte econòmic, que ha d'avaluar les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat.
 - Impacte pressupostari, amb referència a la incidència eventual de la norma en els ingressos i en les despeses del sector públic.
 - Càrregues administratives que comporta la proposta.

- Anàlisi i valoració resumida de les alegacions presentades en els tràmits d'audiència i informació pública, i dels informes emesos, i el seu reflex en el text de la proposta, si escau.
- Referència al procediment d'elaboració normativa, amb la constància, si escau, de la tramitació urgent.
- Avaluació del compliment dels principis de bona regulació.
- Qualsevol altre aspecte, inclosos els de caràcter lingüístic, que resulti rellevant a criteri de l'òrgan que tramita el procediment, així com altres avaluacions d'impacte previstes en la legislació vigent.

5.3 Inici del procediment

En data 1 de setembre de 2023, el conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural va dictar la Resolució per la qual s'inicia el procediment d'elaboració d'un projecte d'Ordre per la qual es modifica l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el Plec de Condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera. S'hi va designar la Direcció General de Qualitat Agroalimentària i Producte Local com a òrgan responsable de tramitar el procediment.

Al respecte, la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 56, apartat 1, estableix que el procediment d'elaboració dels projectes de disposicions reglamentàries s'inicia per resolució motivada del conseller competent per raó de la matèria, qui designarà l'òrgan responsable de la tramitació del procediment. Quan existeixi més d'una conselleria amb competències en la matèria, en la resolució d'inici, signada pels consellers competents, es determinarà la conselleria i l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.

A l'apartat 2 de l'esmentat article s'estableix que la resolució d'inici del procediment pot estar precedida dels estudis, de les consultes i de la redacció dels esborranys que s'encarreguin per a garantir l'encert i la legalitat de la norma.

5.4 Audiència i informació pública

Mitjançant els respectius oficis del secretari general de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural de 29 de setembre de 2023, el projecte d'Ordre de referència es va sotmetre al tràmit de consulta de les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals.

També, es va atorgar el respectiu tràmit d'audiència a les següents entitats i òrgans:

- Direcció General de la Indústria Alimentària, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

- Consell de Mallorca
- Consell Insular de Menorca
- Consell Insular d'Eivissa
- Consell Insular de Formentera
- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears
- Associació de Joves agricultors (ASAJA-Balears)
- Confederació d'Associacions Empresarials de Balears (CAEB)
- Associació de Bodegues de les Illes Balears (ABIB)
- Consell Regulador de la Denominació genèrica d'Agricultura Integrada
- Consell Regulador de la Producció Agrària Ecològica de Illes Balears
- Unió de Cooperatives Agro-alimentàries de Balears
- PIMEEF (Petita i Mitjana Empresa d'Eivissa i Formentera)
- Associació de Petits Cellers de les Illes Balears
- Associació de viticultors i bodeguers d'Eivissa

Al respecte, es va concedir un termini d'audiència de quinze dies hàbils per a poder formular suggeriments o alegacions.

En data 25 de setembre de 2023, es va emetre l'Anunci de tràmit d'informació pública del Projecte de l'Ordre per la qual es modifica l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera (BOIB núm. 133 de 28 de setembre de 2023).

S'hi va fer constar que durant un termini de quinze dies hàbils, comptadors des de l'endemà d'haver-se publicat l'anunci en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, es pot consultar el Projecte a la pàgina web de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural i al Portal de Transparència, i formular les alegacions que es considerin oportunes, en la pàgina web < <http://participaciociutadana.caib.es> > i a la Direcció General de Qualitat Agroalimentària i Producte Local de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, ubicada al carrer de la Reina Constança, 4, de Palma.

En data 23 d'octubre de 2023, es va emetre el Certificat pel cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de Coordinació i Transparència, en què s'especifica que en data 29 de setembre de 2023, i fins data 20 d'octubre de 2023, es publica a la pàgina de Participació Ciutadana (<http://participaciociutadana.caib.es>) la informació relativa al tràmit d'informació pública en l'elaboració del Projecte de l'Ordre per la qual es modifica l'Ordre del Conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural; i que, d'acord amb les dades que consten als arxius informàtics, s'han registrat 24 visites a la informació publicada

en el Portal de Participació Ciutadana en relació amb aquest tràmit d'informació pública.

Al respecte, la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 58, apartat 1, estableix que el projecte de reglament s'ha de sotmetre als tràmits següents:

- Consulta de les conselleries de l'administració autonòmica, per mitjà de les secretaries generals, quan resulti convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació del procediment.
- Audiència dels interessats, directament o per mitjà de les entitats que els agrupin o els representin reconegudes per llei.
- Consulta dels consells insulars quan la iniciativa els afecti.
- Consulta dels ajuntaments, directament o per mitjà de les organitzacions representatives d'aquestes entitats o dels òrgans de participació dels quals formin part, quan la iniciativa els afecti.
- Informació pública, quan resulti preceptiva o sigui convenient a criteri de l'òrgan responsable de la tramitació. A aquest efecte, s'ha de publicar un anunci en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* que indiqui el termini per fer suggeriments i el lloc web on es pot accedir al projecte normatiu.

A l'apartat 2 del mateix article s'estableix que el termini dels tràmits d'audiència i d'informació pública, que es poden impulsar de forma simultània, ha de ser adequat a la naturalesa de la disposició i, en tot cas, no inferior a deu dies.

En aquest cas, no seria aplicable l'article 133, apartats 2 i 3, referent a la participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de normes amb rang de Llei i reglaments, de la Llei 39/2015, tenint en compte el pronunciament de la Sentència 55/2018, de 24 de maig de 2018, del Tribunal Constitucional, a la part resolutiva de la qual es declara que l'article 133 és contrari a l'ordre constitucional de competències en els termes dels fonaments jurídics 7 b) i c) d'aquesta sentència, en els quals s'estableix, respectivament, que aquest article no és aplicable a les iniciatives legislatives de les comunitats autònomes; i que les previsions d'aquest article, excepte les previsions de l'apartat primer, primer incís, i l'apartat quart, primer paràgraf, «descendeixen a qüestions procedimentals de detall desbordant l'àmbit del que és bàsic; vulneren per això les competències estatutàries de les comunitats autònomes en relació amb l'elaboració de les seves pròpies disposicions administratives».

Sobre l'audiència a les entitats interessades, s'ha pronunciat el Tribunal Suprem en nombroses ocasions. Així, la Sentència del Tribunal Suprem (Sala del Contenciós-Administratiu, Secció 4ª) de 25 d'abril de 2011 estableix que com precisa l'Advocacia de l'Estat amb el suport jurídic de les sentències de 16 de setembre de 2010 i 6 d'octubre de 2005, que literalment transcriu, que no és preceptiva l'audiència de les associacions de caràcter voluntari, sense perjudici del dret que

els assisteix a aquestes de personar-se en el procediment i fer-hi les alegacions que estimin convenientes. Per això, d'acord amb la jurisprudència de la Sala, que ha vingut distingint entre l'audiència que és preceptiva per a associacions que no siguin de caràcter voluntari, d'aquelles altres associacions, com succeeix en el cas examinat, voluntàries de naturalesa privada, que no ostenten "per Llei" la representació a que aquell precepte es refereix. Endemés, de l'article 24.1 de la Llei del Govern s'infereix que les consultes quan no són preceptives se sol·licitaran si "s'estimen convenientes", deixant, per tant, certa discrecionalitat a l'Administració per a sol·licitar-les o no.

Així mateix, la Sentència del Tribunal Suprem (Sala del Contenciós-Administratiu, Secció 2ª) de 19 de gener de 1991, estableix que no significa que en la redacció dels Reglaments hagin de ser escoltades quantes Associacions es constitueixin: solament ha d'exigir-se aquesta audiència quan es tracti d'Associacions o Col·legis Professionals que no siguin de caràcter voluntari, entenent complert aquest requisit d'audiència que esmenta l'article 105 a) de la Constitució quan es tracti d'altres Associacions o Organitzacions que ni tan sols han sol·licitat la seva audiència en el procediment, ja que no és l'Administració qui ha d'indagar l'existència de les nombroses Associacions o Organitzacions a qui pugui afectar una determinada Disposició de caràcter general, sinó a aquestes vetllar quan pugui afectar als seus drets o interessos que representen i per tant, en l'elaboració de les disposicions de caràcter general.

El Consell Consultiu ha assenyalat, entre d'altres, en el Dictamen núm. 81/2011, que quan en el procediment d'elaboració de la norma intervenen òrgans de participació i consulta per raó de la matèria en el qual estan representats, a més dels sectors pròpiament de serveis socials, els consells insulars i els municipis, es converteixen aquests en els òrgans idonis per al compliment del tràmit essencial de participació ciutadana i d'altres administracions en l'elaboració de les disposicions administratives autonòmiques de caràcter general.

5.5 Informes i dictàmens

a) Informe d'avaluació d'impacte de gènere

Mitjançant l'ofici del secretari general de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural de 26 d'octubre de 2023, es va dirigir a l'Institut Balear de la Dona la sol·licitud d'informe en relació amb el projecte de referència.

L'article 5.3 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, preveu que en el procediment d'elaboració de les lleis i de les disposicions de caràcter general dictades, en el marc de les seves competències, per les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar un informe d'avaluació d'impacte de gènere que tindrà per objecte, com a mínim, l'estimació de l'impacte potencial del projecte normatiu en la situació de les dones i dels homes com a

collectiu, i també l'anàlisi de les repercussions positives o adverses, en matèria d'igualtat, de l'activitat projectada.

També, l'article 3. d) de la Llei 5/2000, de 20 d'abril de l'Institut Balear de la Dona inclou entre les funcions d'aquest ens, l'emissió d'informes i dictàmens en el curs d'elaboració de disposicions legals generals que afectin a la dona, promoguts pel Govern de les Illes Balears, el Parlament i els consells insulars.

L'article 59.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou l'informe d'avaluació d'impacte de gènere, en els termes que preveu la normativa sobre igualtat.

En data 9 de novembre de 2023, es va emetre per la tècnica del Servei de Planificació i Avaluació de l'Institut Balear de la Dona, l'Informe d'avaluació d'impacte de gènere del projecte d'Ordre de referència, en què es fa constar que en la redacció de la normativa no s'ha detectat cap situació de desigualtat per qüestió de gènere i es considera neutre atès que la seva aplicació no produirà efectes diferenciadors sobre les dones i els homes i no incidirà en la possible situació de desigualtat atès que el tractament de la informació no està directament vinculat.

b) Dictamen del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

De conformitat amb l'article 59.1 a) de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, el projecte de reglament ha de sotmetre's preceptivament al dictamen del Consell Econòmic i Social, en els casos previst en la normativa reguladora.

Segons l'article 2.1 b) 1er de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, correspon al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears emetre dictamen amb caràcter facultatiu i no vinculant, en relació amb els projectes d'ordre de les conselleries i dels consellers del Govern de les Illes Balears i de disposicions reglamentàries dels consells insulars, no inclosos a l'apartat a), incís primer, d'aquest article, que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

Al respecte, a l'apartat a) 1er, es preveu emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb avantprojectes de llei, excepte l'avantprojecte de llei de pressuposts generals, així com projectes de decret legislatiu, de decret del Govern de les Illes Balears i de reglament dels consells insulars, independentment de la denominació que adoptin, sempre i quan els esmentats avantprojectes i projectes regulin de forma directa i estructural matèries socioeconòmiques,

laborals i d'ocupació.

Sobre la base de les anteriors previsions, el projecte normatiu de referència no es sotmet a consulta del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

c) En cas de regular un supòsit en què els efectes del silenci administratiu siguin desestimatoris, un informe que motivi les raons d'interès general que ho justifiquen.

L'article 59.1 c) de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou, en cas de regular un supòsit en què els efectes del silenci administratiu siguin desestimatoris, un informe que motivi les raons d'interès general que ho justifiquen.

Al respecte, el projecte normatiu de referència no regula casos de silenci administratiu, sinó que l'objecte n'és modificar un apartat 6, Varietats de raïm de les quals procedeixen els vins, d'una altra Ordre.

d) Quan s'estableixin limitacions per a l'accés a activitats econòmiques i serveis o mesures que restringeixin la llibertat d'establiment, un informe que motivi que hi concorren raons d'interès general i que es respecten els principis de necessitat i proporcionalitat, en el marc del que disposa la legislació bàsica estatal en matèria de lliure accés a les activitats de serveis i de garantia de la unitat de mercat.

L'article 59.1 d) de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou, quan s'estableixin limitacions per a l'accés a activitats econòmiques i serveis o mesures que restringeixin la llibertat d'establiment, un informe que motivi que hi concorren raons d'interès general i que es respecten els principis de necessitat i proporcionalitat, en el marc del que disposa la legislació bàsica estatal en matèria de lliure accés a les activitats de serveis i de garantia de la unitat de mercat.

Al respecte, el projecte normatiu de referència no estableix limitacions en el sentit referit, sinó que l'objecte n'és modificar un apartat 6, Varietats de raïm de les quals procedeixen els vins, d'una altra Ordre.

e) Altres informes o dictàmens que resultin preceptius de conformitat amb la normativa sectorial aplicable.

L'article 59.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener de 2019, del Govern de les Illes Balears estableix que els projectes de reglament s'han de sotmetre preceptivament als informes i dictàmens que s'hi relacionen, que es poden impulsar de manera simultània, i s'inclou, altres informes o dictàmens que resultin preceptius de conformitat amb la normativa sectorial aplicable.

Endemés, al respecte, el Consell Consultiu ha assenyalat (entre d'altres, dictamen núm. 81/2011) que quan en el procediment d'elaboració de la norma intervenen òrgans de participació i consulta per raó de la matèria en el qual estan representats, a més dels sectors pròpiament de serveis socials, els consells insulars i els municipis, es converteixen aquests en els òrgans idonis per al compliment del tràmit essencial de participació ciutadana i d'altres administracions en l'elaboració de les disposicions administratives autonòmiques de caràcter general.

No es preveuen altres informes o dictàmens que resultin preceptius de conformitat amb la normativa sectorial aplicable.

5.6 Nova regulació relativa a l'intercanvi d'informació sobre projectes normatius incidents en la unitat de mercat

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la unitat de mercat, a l'article 14, en la redacció modificada per l'article 6.9 de la Llei 18/2022, de 28 de setembre, de creació i creixement d'empreses, estableix:

“Artículo 14. Cooperación en la elaboración de proyectos normativos

- 1. La red de puntos de contacto para la unidad de mercado establecida en el artículo 26.4 podrá intercambiar información relativa a los proyectos normativos que puedan tener incidencia en la unidad de mercado.*
- 2. De acuerdo con el artículo 148.2.a) de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público, las conferencias sectoriales serán informadas sobre los anteproyectos de leyes y los proyectos de reglamentos del Gobierno o de los Consejos de Gobierno de las Comunidades Autónomas cuando afecten de manera directa al ámbito competencial de las otras Administraciones Públicas o cuando así esté previsto en la normativa sectorial aplicable, bien a través de su pleno o bien a través de la comisión o el grupo de trabajo que corresponda. En especial, serán informadas cuando dichos anteproyectos de leyes o proyectos de reglamentos puedan afectar a la unidad de mercado de conformidad con lo establecido en esta ley.*
- 3. La publicación de los proyectos normativos por las diferentes Administraciones públicas se hará de conformidad con el artículo 7 de la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.*
- 4. Las memorias de análisis de impacto de los proyectos normativos de conformidad con el artículo 26 de la Ley 50/1997, de 27 de noviembre, del Gobierno, recogerán una valoración del impacto de unidad de mercado conforme al cumplimiento de los*

principios recogidos en esta ley, en particular al principio de necesidad y proporcionalidad del artículo 5. Esta valoración deberá realizarse sobre las diferentes previsiones regulatorias incluidas en los proyectos normativos que contengan requisitos o limitaciones al acceso o ejercicio de una actividad económica.

5. En los procedimientos de consulta pública y de audiencia e información pública de las leyes y disposiciones normativas de carácter general, los operadores económicos o sus asociaciones representativas y los colegios profesionales y sus respectivos Consejos Generales podrán pronunciarse sobre el impacto de la normativa en la unidad de mercado.”

Al respecte de la remissió efectuada en l'apartat 1 de l'article 14 de la Llei 20/2013, l'article 26.4 de la mateixa llei estableix:

«4. Para la resolución de esta reclamación, las autoridades competentes actuarán y cooperarán a través de la red de puntos de contacto para la unidad de mercado. Serán puntos de contacto:

- a) La Secretaría para la Unidad de Mercado.*
- b) La Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia.*
- c) Cada departamento ministerial.*
- d) La autoridad que designe cada Comunidad Autónoma o Ciudad con Estatuto de Autonomía.”*

Al respecte de l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013, cal tenir en compte que la disposició final quarta de la Llei 20/2013, en la redacció modificada per l'article 6.23 de la Llei 18/2022, preveu que l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013 no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal.

Igualment, tampoc té caràcter bàsic la disposició addicional sisena de la Llei 20/2013 relativa a l'avaluació normativa de unitat de mercat.

Per altra part, mitjançant l'article 6.13 de la Llei 18/2022, es suprimeix l'article 23 de la Llei 20/2013, relatiu al Sistema d'intercanvi electrònic d'informació.

Al respecte, en el punt 7.6 de la present Memòria es preveu que, quant al projecte de modificació normatiu, es constata que inclou una varietat de raïm apte per a vi de la terra de Formentera no limita l'accés a l'activitat econòmica, i per tant, no hi ha impacte de garantia de la unitat de mercat en la modificació d'ordre proposada.

5.7 Dictamen del Consell Consultiu

Una vegada completats els tràmits d'emissió dels informes i dictàmens preceptius, relacionats a l'article 59 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes

Balears, pertoca sol·licitar el dictamen preceptiu del Consell Consultiu de les Illes Balears, de conformitat amb l'apartat 3 del mateix article.

L'article 18.7 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu, preveu la consulta preceptiva en els casos de projectes de disposicions reglamentàries del Govern i l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb les excepcions que s'esmenten.

A l'apartat b) de l'esmentat article es preveu com excepció els projectes d'ordre de conseller que es limiten a desenvolupar el contingut de decrets que ja hagin estat objecte de dictamen.

No obstant, el Decret 11/2002, de 25 de gener, pel qual s'autoritza el conseller d'Agricultura i Pesca per a l'aprovació de normativa en determinades matèries vitivinícoles, en el preàmbul preveu «a proposta del conseller d'Agricultura i Pesca, i prèvia deliberació del Consell de Govern en la sessió de dia 25 de gener de 2002», sense fer-se remissió a la consulta del Consell Consultiu.

L'article 24.2 de la Llei 5/2010, modificat per la disposició final primera de la Llei 1/2019, referent a terminis per emetre els dictàmens, estableix que en el supòsit del número 7 de l'article 18, entre altres, el termini és de trenta dies hàbils.

L'article 4, apartat 2, estableix que els dictàmens del Consell Consultiu no són vinculants, excepte en els casos en què legalment s'estableixi, i es fonamentaran en l'ordenament jurídic. Només podran contenir valoracions d'oportunitat o de conveniència quan així ho sol·liciti expressament l'autoritat que formuli la consulta. I a l'apartat 3 del mateix article, s'estableix que les disposicions i resolucions sobre assumptes informats pel Consell Consultiu expressaran si s'adopten conforme amb el seu dictamen o s'aparten d'ell. En el primer cas, s'usarà la fórmula «d'acord amb el Consell Consultiu», en el segon, la de «oït el Consell Consultiu».

L'article 21 a) de la Llei 5/2010 estableix que pot sol·licitar el dictamen del Consell Consultiu el president o la presidenta del Govern de les Illes Balears, a iniciativa pròpia o a petició de qualsevol dels membres del Govern de les Illes Balears.

A l'article 24.5 s'estableix que en els supòsits en què el dictamen no tenguí caràcter vinculant, i hagin transcorregut els terminis establerts sense haver-se resolt, l'òrgan consultant podrà considerar complert el tràmit de consulta preceptiva i continuar la tramitació del procediment.

En el mateix sentit de l'esmentat article 24.5, l'article 59.5 de la Llei 1/2019 estableix que la falta d'emissió d'un dictamen o d'un informe dins el termini establert no impedeix la continuació del procediment, sense perjudici de la incorporació a l'expedient i l'eventual consideració quan es rebin.

A l'article 26 de la Llei 5/2010 s'estableix que en els supòsits de dictàmens preceptius sobre projectes de disposicions reglamentàries si després de l'emissió del dictamen del Consell Consultiu aquests projectes són objecte de modificacions substancials que introdueixen nous continguts que no responen als suggeriments o propostes efectuades pel Consell o les excedeixen, ha de realitzar-se una nova consulta sobre aquests canvis.

El Decret 38/2020, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del Consell Consultiu de les Illes Balears, a l'article 3.2, disposa que els dictàmens del Consell Consultiu tenen caràcter final, per això els assumptes que han estat objecte d'aquests dictàmens no es poden sotmetre a l'informe de cap altre òrgan o organisme de les Illes Balears o d'altres administracions públiques, inclòs el Consell d'Estat.

A l'article 28.2 es disposa que dictada la disposició o la resolució objecte de dictamen, l'òrgan competent n'ha de donar compte al Consell Consultiu en el termini de quinze dies i li ha de comunicar si ha emprat la fórmula «d'acord amb el Consell Consultiu» o «oït el Consell Consultiu» de l'article 4.3 de la Llei 5/2010.

En data 22 de febrer de 2024, el Consell Consultiu va emetre el Dictamen 8/2024 relatiu al projecte d'ordre per la qual es modifica l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013, per la qual s'aprova el plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

Al respecte, s'han atès les observacions realitzades, als efectes de la utilització de les fórmules previstes a l'article 4.3 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu de les Illes Balears («d'acord amb el Consell Consultiu», o «oït el Consell Consultiu»).

5.8 Publicació en el portal de Transparència

En el portal de Transparència s'ha publicat el projecte normatiu de referència, juntament amb documentació obrant a l'expedient.

La Llei 19/2013, de 9 desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, a l'article 7, estableix que les Administracions Públiques, en l'àmbit de les seves competències, publicaran, entre altres:

- Els projectes de Reglaments la iniciativa dels quals els correspongui. Quan sigui preceptiva la sol·licitud de dictàmens, la publicació es produirà una vegada que aquests hagin estat sol·licitats als òrgans consultius corresponents sense que això suposi, necessàriament, l'obertura d'un tràmit d'audiència pública.
- Les memòries i informes que conformin els expedients d'elaboració dels texts normatius, en particular, la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 51, referent a la transparència i participació ciutadana en el procediment d'elaboració normativa a través del lloc web, estableix que en el lloc web de l'administració autonòmica hi ha d'haver un espai específic en el qual es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

A l'article 49.1, referent als principis de bona regulació, s'estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears ha d'actuar d'acord amb el principi de transparència, entre altres.

L'article 129.5 de la Llei 39/2015 disposa que en aplicació del principi de transparència, les Administracions Públiques possibilitaran l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració, en els termes establerts a l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; definiran clarament els objectius de les iniciatives normatives i la seva justificació en el preàmbul o exposició de motius; i possibilitaran que els potencials destinataris tenguin una participació activa en l'elaboració de les normes.

Aquest article seria aplicable en l'exercici de la potestat reglamentària. Així, cal tenir en compte la sentència 55/2018, de 24 de maig de 2018, del Tribunal Constitucional, segons la part resolutiva de la qual, en relació amb el fonament jurídic 7 b), l'article 129, excepte l'apartat 4 (paràgrafs 2 i 3), és contrari a l'ordre constitucional de competències i no és aplicable a les iniciatives legislatives de les comunitats autònomes.

Al respecte, es va dictar la Instrucció de la directora general de Participació, Transparència i Voluntariat de 6 d'abril de 2021 per a la publicació d'informació organitzativa i de rellevància jurídica en l'apartat «Transparència» de la pàgina web de cada conselleria o ens; així com la Circular de la Direcció General de Transparència i Bon Govern de 4 de març de 2019 sobre la manera d'acreditar el compliment de les obligacions de transparència dels expedients d'elaboració normativa.

6. Avaluació del compliment dels principis de bona regulació

A l'article 49.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, s'estableix que en l'exercici de la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears actuarà d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat i simplificació, establerts en la normativa estatal bàsica. El

preàmbul del projecte de reglament ha d'informar sobre l'adequació a aquests principis.

La referida Llei 1/2019, de 31 de gener, afegeix els principis de qualitat i simplificació als principis de bona regulació relacionats a l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, que estableix que en l'exercici de la potestat reglamentària, les Administracions Públiques actuaran d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència. En el preàmbul de projectes de reglament quedarà suficientment justificada la seva adequació a tals principis.

Al respecte de la referida previsió de l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, cal tenir en compte el pronunciament del Tribunal Constitucional a la Sentència 55/2018 de 14 de maig, en què es declara que l'article 129, excepte l'apartat 4, paràgrafs segon i tercer, és contrari a l'ordre constitucional de competències en els termes del donament jurídic 7 b) de la sentència. En aquest fonament s'estableix que «l'exercici de la iniciativa legislativa per part de les comunitats autònomes, en general, i l'elaboració d'avantprojectes de llei, en particular queden per complet al marge de l'article 149.1.18 CE quant al que es refereix tant a les bases del regim jurídic de les administracions públiques com al procediment administratiu comú.

Els arts. 129 (excepte l'apartat 4, paràgrafs segon i tercer), 130, 132 i 133 de la Llei 39/2015 es refereixen a l'exercici, per part dels governs nacional i autonòmic, tant de la potestat reglamentària com de la iniciativa legislativa. S'apliquen, per tant, a les iniciatives de rang legal de les comunitats autònomes. Invadeixen per això les competències que aquestes tenen estatutàriament atribuïdes en ordre a organitzar-se i regular l'elaboració de les seves lleis. Procedeix, per tant, estimar el recurs en aquest punt i declarar en conseqüència la invasió competencial que denuncia el Govern de Catalunya.

Tal declaració, no obstant, tampoc condueix en aquest cas a la nul·litat dels arts. 129, 130, 132 i 133 de la Llei 39/2015... Tals preceptes es referixen també a les iniciatives legislatives del Govern nacional, el que no ha suscitat controvèrsia en aquest procés. De manera que, per a remediare la invasió competencial assenyalada, basta declarar que aquests preceptes són contraris a l'ordre constitucional de competències i que, en conseqüència, no són aplicables a les iniciatives legislatives de les comunitats autònomes.»

En relació a la previsió de l'article 129.1 de la Llei 39/2015, el Consell Consultiu s'ha pronunciat en el Dictamen 72/2017 en el sentit que entén necessària una exposició més completa dels principis esmentats, atès que pareix que la seva simple enumeració no hagi de ser suficient per entendre complerta l'exigència, i aquesta observació té caràcter essencial. També, en el Dictamen 19/2017 es disposa que és precís que quedi suficientment justificada l'adequació als principis.

A l'apartat 2 de l'article 129 de la Llei 39/2015, s'estableix que en virtut dels principis de necessitat i eficàcia, la iniciativa normativa ha d'estar justificada per una raó d'interès general, basar-se en una identificació clara dels fins perseguits i ser l'instrument més adequat per a garantir la seva consecució.

A l'apartat 3 del referit article 129, s'estableix que en virtut del principi de proporcionalitat, la iniciativa que es proposa haurà de contenir la regulació imprescindible per atendre la necessitat que s'ha de cobrir amb la norma, després de constatar que no existeixen altres mesures menys restrictives de drets, o que imposin menys obligacions als destinataris.

A l'apartat 4 del referit article 129, s'estableix que a fi de garantir el principi de seguretat jurídica, la iniciativa normativa s'exercirà de manera coherent amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea, per a generar un marc normatiu estable, que es pot predir, integrat, clar i de certesa, que faciliti el seu coneixement i comprensió i, en conseqüència, l'actuació i presa de decisions des persones i empreses.

Quan en en matèria de procediment administratiu la iniciativa normativa estableixi tràmits addicionals o distints als contemplats en la mateixa llei, aquests hauran de ser justificats atenent la singularitat de la matèria o els fins perseguits per la proposta.

A l'apartat 5 del referit article 129, s'estableix que en aplicació del principi de transparència, les Administracions Públiques possibilitaran l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració, en els termes establerts a l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; definiran clarament els objectius de les iniciatives normatives i la seva justificació en el preàmbul o exposició de motius; i possibilitaran que els potencials destinataris tenguin una participació activa en l'elaboració de les normes.

A l'article 51 de la Llei 1/2019 s'estableix que en el lloc web de l'administració autonòmica hi ha d'haver un espai específic en què es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

A l'apartat 6 del referit article 129, s'estableix que en aplicació del principi d'eficiència, la iniciativa normativa ha d'evitar càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitzar, en la seva aplicació, la gestió dels recursos públics.

Per altra part, a l'article 129.7 de la Llei 39/2015 s'estableix que quan la iniciativa normativa afecti a les despeses o ingressos públics presents o futurs, s'hauran de quantificar i valorar les seves repercussions i efectes, i supeditar-se al compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

En el preàmbul del projecte es preveu que d'acord amb l'article 49.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, queden suficientment justificats els principis de bona regulació següents: de necessitat, perquè respon a criteris d'interès general; d'eficàcia, perquè s'assoleixen els objectius perseguits i aquesta norma és l'instrument adequat per modificar el Plec de condicions; de proporcionalitat, perquè aquesta és la regulació imprescindible per atendre la necessitat que cobrim amb la norma; de seguretat jurídica, atès que es tracta d'una modificació de norma que s'insereix amb caràcter estable, integrat, clar i de certesa, en el marc normatiu autonòmic i manté la coherència amb la resta de l'ordenament jurídic tant nacional com de la Unió Europea; de transparència, perquè es publica la informació al portal web del Govern de les Illes Balears i permet l'accés universal a fi de garantir que els ciutadans puguin tenir informació permanent a la vegada que facilita la participació i presentació de suggeriments per mitjans telemàtics; d'eficiència, ja que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries o accessòries i racionalitza la gestió dels recursos públics; de qualitat, en tant que la inclusió de la varietat syrah suposa incorporar una varietat que resisteix bé les condicions climatològiques de Formentera, alhora que s'adapta correctament a l'elaboració de vins de qualitat de la zona delimitada; i de simplificació, donat que s'han seguit els tràmits estrictament necessaris per complir amb l'objectiu de la norma.

7. Qualsevol altre aspecte, inclosos els de caràcter lingüístic, que resulti rellevant a criteri de l'òrgan que tramita el procediment, així com altres avaluació d'impacte previstes en la legislació vigent

D'altra banda, tenint en compte el que preveu l'apartat g) de l'article 60.2, s'unifiquen en aquesta memòria un seguit d'anàlisis als quals fa referència la normativa sectorial d'aplicació:

7.1 Anàlisi de l'impacte de la norma en la infància i l'adolescència, de conformitat amb el que estableix l'article 22 quinquès de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

La Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil, a l'article 22 *quinquies*, estableix que les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments inclouran l'impacte de la normativa en la infància i en l'adolescència.

La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'Atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, a l'article 11, estableix que les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu que s'han d'adjuntar als projectes de llei i als projectes de disposicions generals han d'incloure l'impacte de la normativa en la infància i l'adolescència.

Al respecte, es valora l'impacte com a nul, ja que de l'aprovació de la norma no es deriva cap modificació de la situació de partida ni en la infància ni en l'adolescència, de conformitat amb la Guia metodològica per a l'elaboració dels informes previs d'impacte de les disposicions normatives en la infància i l'adolescència a les Illes Balears.

7.2 Anàlisi de l'impacte de la norma sobre la família, de conformitat amb la disposició addicional desena de la Llei 40/2003, de 18 de novembre, de protecció a les famílies nombroses.

La Llei 40/2003, de 18 de novembre, de Protecció a les famílies nombroses, a la disposició addicional desena, estableix que les memòries d'anàlisi d'impacte normatiu que han d'acompanyar els avantprojectes de llei i els projectes de reglaments inclouran l'impacte de la normativa en la família.

La Llei 8/2018, de 31 de juliol de Suport a les famílies de les Illes Balears, a l'article 34.1, si bé es refereix a projectes de llei, estableix que en l'elaboració de projectes de llei, els òrgans competents hauran d'emetre l'informe d'impacte familiar, que tindrà caràcter preceptiu, amb la finalitat de considerar l'impacte social i econòmic de les polítiques a llarg termini en el conjunt de les famílies.

Es constata que no hi ha impacte de la norma sobre la família, d'acord amb la Guia per a la valoració d'impacte.

7.3 Anàlisi de l'impacte de la norma sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere de conformitat amb el que preveu l'article 32 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals, i per eradicar l'LGTBI fòbia.

L'article 32 de la Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets i llibertats de les lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar la LGTBI fòbia, estableix que les administracions públiques de les Illes Balears han d'incorporar l'avaluació d'impacte sobre l'orientació sexual i identitat de gènere en el desenvolupament de les seves competències, per garantir la integració del principi d'igualtat i no discriminació de les persones LGTBI sobre totes les disposicions legals i reglamentàries que s'impulsen dins el territori de la comunitat autònoma.

Al respecte, la modificació de l'ordre projectada no té cap impacte sobre l'orientació sexual i la identitat de gènere.

7.4 Anàlisi de l'impacte climàtic, segons l'article 18 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, que disposa que en els procediments d'elaboració de lleis i de disposicions de caràcter general i en l'activitat planificadora que promoguin o aprovin les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar la perspectiva climàtica de conformitat amb els estàndards o els objectius indicats en aquesta Llei i en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic. En concret, l'apartat segon del mateix article estableix que l'òrgan encarregat de tramitar qualsevol iniciativa normativa o planificadora ha d'incorporar-hi, amb caràcter preceptiu, una avaluació d'impacte climàtic, que ha de tenir per objecte analitzar la repercussió del projecte en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.

L'article 18 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, disposa que en els procediments d'elaboració de lleis i de disposicions de caràcter general i en l'activitat planificadora que promoguin o aprovin les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar la perspectiva climàtica de conformitat amb els estàndards o els objectius indicats en aquesta Llei i en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic. L'òrgan encarregat de tramitar qualsevol iniciativa normativa o planificadora haurà d'incorporar, amb caràcter preceptiu, una avaluació d'impacte climàtic, que tendrà per objecte analitzar la repercussió del projecte en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic.

Els efectes del canvi climàtic global que s'està produint actualment, tenen també repercussió en la vinya. Els factors més destacables en el canvi climàtic que obliguen a la viticultura a adaptar-s'hi són: increment de situacions de sequera, menys pluviometria, increment de l'evapotranspiració, reducció de les produccions, increment de les temperatures, allargament del cicle vegetatiu de la planta, reducció del cicle de creixement i de maduració del fruit.

Aquests canvis que afecten a la viticultura condueixen a modificacions del most, i per tant, també del vi. Els canvis més importants són: increment de concentració de sucres, reducció de l'acidesa total, increment del pH, desajust entre la maduració dels sucres i la maduració fenòlica, variació del perfil aromàtic i pèrdua de tipicitat del vi.

Atès l'impacte del canvi climàtic en el món de la vitivinicultura, en els darrers anys ha crescut l'interès en l'ús de varietats adaptades a les condicions climàtiques actuals, com resistència a la sequera.

És precisament aquest el cas de la introducció de la varietat syrah per a vinificació de vi de la terra de Formentera.

Syrah és una varietat que històricament s'adapta bé a climes mediterranis i calorosos i, per tant, és una varietat amb bona aptitud per a ser conreada a Formentera i també presenta una maduració tardana, fet que interessa especialment per a l'adaptació al canvi climàtic.

Aquesta modificació de la norma pretén adaptar la vitivinicultura de Formentera al canvi climàtic, introduint una varietat resistent a períodes prolongats de sequera i de maduració tardana per a la vinificació de vi de la terra de Formentera.

7.5 Anàlisi de l'impacte regulat a la Llei 10/2023, de 5 d'abril, de Benestar per a les generacions presents i futures de les Illes Balears, a l'article 6 de la qual s'estableix:

«Article 6. Avaluació de l'activitat normativa

La perspectiva intergeneracional i la prevenció de qualsevol impacte negatiu sobre el benestar de les generacions presents i futures ha d'orientar les polítiques públiques. A aquest efecte:

1. Amb caràcter previ a l'elaboració d'un avantprojecte de llei o d'un projecte de reglament, la consulta prèvia a què fa referència l'article 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, sondejarà el parer de la societat civil sobre aquelles qüestions de la norma o del reglament que potencialment poden tenir una afectació sobre el benestar de les generacions presents i futures.
2. Tant en els procediments d'elaboració normativa, als quals fa referència l'apartat 1 d'aquest article, com dels plans territorials i dels plans directors sectorials, l'òrgan promotor o encarregat de la tramitació incorporarà un informe d'avaluació d'impacte sobre el benestar de les generacions presents i futures, que avaluï l'impacte potencial i les repercussions positives o negatives sobre les generacions futures i la capacitat d'aquestes per a definir el seu model social, econòmic i ambiental, d'acord amb els principis i objectius definits en aquesta llei.
3. L'elaboració de l'informe s'ajustarà a les indicacions detallades a les guies elaborades per la Comissió per al benestar de les generacions presents i futures de les Illes Balears. En tot cas integrarà indicadors d'avaluació de la implementació de les previsions, així com un calendari de seguiment.
- Tant l'informe com els resultats del seguiment seran públics i accessibles als ciutadans, com a mínim, en la pàgina web de l'òrgan promotor i en el portal de transparència respectiu.
4. En la fase d'audiència i informació pública del procediment d'elaboració normativa a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article, dels plans territorials i dels plans directors sectorials, l'informe d'avaluació d'impacte es presentarà a la Comissió per al benestar de les generacions presents i futures de les Illes Balears perquè emeti el seu parer motivadament.
5. En cas que la Comissió emeti el seu parer desfavorable, l'òrgan responsable de la tramitació valorarà els aspectes considerats per la Comissió, susceptibles d'incidir negativament en el benestar de les generacions presents i futures, i els analitzarà i podrà presentar alternatives per a esmenar i pal·liar aquesta circumstància.
- Sobre la base del parer de la Comissió i, si escau, al resultat de la consulta prèvia, les normes incorporaran mesures dirigides a neutralitzar el seu possible impacte negatiu i a garantir, en definitiva, que contribueix al benestar present i futur i que no ho perjudica.
6. En cas que la Comissió emeti el seu parer favorable a la iniciativa normativa, s'incorporarà a l'expedient de tramitació que correspongui, que continuarà d'acord amb el procediment habitual.»

A la disposició final segona, es preveu:

«Vigència i efectivitat

Aquesta llei entra en vigor el dia següent de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears. Això no obstant, la regulació que conté en els títols II i III produeix efectes a partir del moment en què es constitueixi la Comissió per al benestar de les generacions presents i futures de les Illes Balears, se'n fixin els seus criteris de funcionament i s'hagin aprovat les guies que orientaran les institucions públiques en l'avaluació d'impacte sobre el benestar de les generacions presents i futures en l'exercici de les seves funcions que s'estableixen a l'article 17 d'aquesta llei.»

Revisats els principis generals de l'article 3 de l'esmentada llei; principi de desenvolupament sostenible, principi de participació ciutadana i transparència, principi de precaució, principi de prevenció, principi de dignitat de la vida, principis d'ecodependència i interdependència, principi de diversificació, principi del bé comú i principi de no regressió, no s'observa cap impacte negatiu als principis de la llei, per la qual cosa, s'entén que no afecta a l'ànim de la llei.

7.6 Adequació a la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la unitat de mercat

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la unitat de mercat, té per objecte establir les disposicions necessàries per fer efectiu el principi d'unitat de mercat en el territori nacional. En particular, pretén garantir la integritat de l'ordre econòmic i facilitar l'aprofitament d'economies d'escala i abast del mercat per mitjà del lliure accés, exercici i expansió de les activitats econòmiques en tot el territori nacional, garantint la seva adequada supervisió, de conformitat amb els principis de l'article 139 de la Constitució. La unitat de mercat es fonamenta en la lliure circulació i establiment dels operadors econòmics, en la lliure circulació de béns i serveis per tot el territori espanyol, sense que cap autoritat pugui obstaculitzar-la directa o indirectament, i en la igualtat de les condicions bàsiques d'exercici de l'activitat econòmica.

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la unitat de mercat, a l'article 14, en la redacció modificada per l'article 6.9 de la Llei 18/2022, de 28 de setembre, de creació i creixement d'empreses, estableix:

“Artículo 14. Cooperación en la elaboración de proyectos normativos

1. La red de puntos de contacto para la unidad de mercado establecida en el artículo 26.4 podrá intercambiar información relativa a los proyectos normativos que puedan tener incidencia en la unidad de mercado.

2. De acuerdo con el artículo 148.2.a) de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público, las conferencias sectoriales serán informadas sobre los anteproyectos de leyes y los proyectos de reglamentos del Gobierno o de los Consejos de Gobierno de las Comunidades Autónomas cuando afecten de manera directa al ámbito competencial de las otras Administraciones Públicas o

cuando así esté previsto en la normativa sectorial aplicable, bien a través de su pleno o bien a través de la comisión o el grupo de trabajo que corresponda. En especial, serán informadas cuando dichos anteproyectos de leyes o proyectos de reglamentos puedan afectar a la unidad de mercado de conformidad con lo establecido en esta ley.

3. La publicación de los proyectos normativos por las diferentes Administraciones públicas se hará de conformidad con el artículo 7 de la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.

4. Las memorias de análisis de impacto de los proyectos normativos de conformidad con el artículo 26 de la Ley 50/1997, de 27 de noviembre, del Gobierno, recogerán una valoración del impacto de unidad de mercado conforme al cumplimiento de los principios recogidos en esta ley, en particular al principio de necesidad y proporcionalidad del artículo 5. Esta valoración deberá realizarse sobre las diferentes previsiones regulatorias incluidas en los proyectos normativos que contengan requisitos o limitaciones al acceso o ejercicio de una actividad económica.

5. En los procedimientos de consulta pública y de audiencia e información pública de las leyes y disposiciones normativas de carácter general, los operadores económicos o sus asociaciones representativas y los colegios profesionales y sus respectivos Consejos Generales podrán pronunciarse sobre el impacto de la normativa en la unidad de mercado.”

Al respecte de la remissió efectuada en l'apartat 1 de l'article 14 de la Llei 20/2013, l'article 26.4 de la mateixa llei estableix:

«4. Para la resolución de esta reclamación, las autoridades competentes actuarán y cooperarán a través de la red de puntos de contacto para la unidad de mercado. Serán puntos de contacto:

- a) La Secretaría para la Unidad de Mercado.*
- b) La Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia.*
- c) Cada departamento ministerial.*
- d) La autoridad que designe cada Comunidad Autónoma o Ciudad con Estatuto de Autonomía.”*

Al respecte de l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013, cal tenir en compte que la disposició final quarta de la Llei 20/2013, en la redacció modificada per l'article 6.23 de la Llei 18/2022, preveu que l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013 no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal.

Igualment, tampoc té caràcter bàsic la disposició addicional sisena de la Llei 20/2013 relativa a l'avaluació normativa de unitat de mercat.

Per altra part, mitjançant l'article 6.13 de la Llei 18/2022, es suprimeix l'article 23 de la Llei 20/2013, relatiu al Sistema d'intercanvi electrònic d'informació.

Al respecte, quant al projecte de modificació normatiu, es constata que incloure una varietat de raïm apte per a vi de la terra de Formentera no limita l'accés a l'activitat econòmica, i per tant, no hi ha impacte de garantia de la unitat de mercat en la modificació d'ordre proposada.

Conclusió

Per tot el que s'ha exposat en aquesta Memòria, es considera necessari i adient continuar els tràmits a l'efecte de l'aprovació el Projecte de l'Ordre per la qual es modifica l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori d'11 de març de 2013 per la qual s'aprova el plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Formentera.

Palma, 29 de febrer de 2024

El director general de Qualitat Agroalimentària i Producte Local

Sr. Joan Llabrés Enseñat